

De schietopleiding bij de parate tankbataljons

door P. J. OOTMAR, Luitenant-Kolonel der Huzaren

Bij de in het voorjaar gehouden schietoefeningen van de parate tankbataljons op het NAVO tankschietterrein in Hohne is gebleken, dat de schietoefeningen, in het bijzonder de gevechtsschietoefeningen, niet die resultaten te zien gaven, die zouden mogen worden verwacht van een onderdeel waarbij het zwaartepunt moet liggen op het buiten gevecht stellen van vijandelijke tanks.

Een tankbemanning moet een zodanige vaardigheid in het juist snel afgeven van een schot bezitten, dat het eerste schot een treffer moet zijn, waarbij dit schot sneller moet kunnen worden afgegeven dan dat van de tegenstanders.

Om aan deze gebiedende eis te kunnen voldoen, moet de tankbemanningen de hoogst mogelijke graad van geoefendheid bijgebracht worden in:

- het waarnemen, opsporen en onderkennen van doelen;
- het afstandschatten;
- het uitvoeren van alle schiethandelingen, stilstaand en bewegend;
- het snel innemen van gunstige posities.

Deze graad van geoefendheid wordt de tankbemanning bijgebracht bij het Depôt-Cavalerie en bij de parate troepen. Bij het Depôt-Cavalerie heeft de ervaring geleerd, dat een goede wapenopleiding 110, en de schietopleiding 150 oefeningen vereist, gebaseerd op klassen van maximaal 6 man per instructeur en op een voldoende aantal bedrijfsklare tanks en oefenkoepels. Bij de organisatie en de V.U.S. samenstelling van het Depôt-Cavalerie is hiermee rekening gehouden.

De praktijk klopt echter niet met de theorie, want nog nimmer werd de eis bereikt van 1 instructeur per 6 man. Soms klopte deze eis voor korte tijd op papier, maar door allerlei omstandigheden — voornamelijk cursussen, andere bevolen diensten en herhalingsoefeningen — is de beste verhouding, die voor korte tijd werd haald, 1 instructeur op 12 man. Dit resultaat werd slechts bereikt door bundeling van alle beschikbare krachten, zelfs ten koste van andere opleidingen. Aangezien er nu eenmaal geen plaats is in de tankkoopel, om aan meer dan 3 man tegelijk instructie te geven, moet bij klassen met meer dan 6 leerlingen de opleiding hieronder lijden.

Ook het aantal bedrijfsklare tanks bleef steeds ver onder het vereiste cijfer, enerzijds door gebrek aan 2e en 3e echelons onderhoudsmonteurs,

anderzijds door het ontvangen van in slechte toestand verkerende wisseltanks met vele 3e echelons gebreken. Het spreekt vanzelf, dat door bovengenoemde oorzaken de kennis van de schutters en laders bij vertrek naar de parate troepen niet het zo gaarne gewenste peil bereikt heeft.

Bij de parate troepen ontbrak tot dusverre de tijd om de zonodige aandacht aan de schietopleiding te besteden omdat te veel tijd aan ander soort oefeningen werd besteed. Hierdoor werd het accent verkeerd gelegd en de schietopleiding werd hoofdzakelijk geconcentreerd in de enkele weken, die aan het schieten in Hohne voorafgaan. Vooral dit laatste is bij het thans in Nederland gangbare fillersysteem een volkomen onaanvaardbare gang van zaken, want het betekent dat een deel van de tankbemanningen gedurende een groot deel van het jaar over onvoldoende schietvaardigheid beschikt.

Naar aanleiding van de onvoldoende schietresultaten bij de schietoefeningen in Hohne heeft de commandant van het 1e Legerkorps het volgende bepaald.

1. Bij de opleiding van tankonderdelen zijn primair.
 - a. het schieten met tankkanon en tankmitrailleur;
 - b. het rijden en de gevechtsdrill;
 - c. de radioverbindingen.
2. De voorwaarde, voor een goede geoefendheid van tankbemanningen is, dat voldoende tijd wordt besteed aan:
 - a. het verkrijgen van de noodzakelijke vaardigheid;
 - b. het regelmatig onderhouden en zo mogelijk opvoeren van deze vaardigheid;
 - c. voortdurende drill;
 - d. een juist onderhoud van het materieel.
3. De eskadronscommandanten krijgen jaarlijks de volledige beschikking over 120 oefendagen — regelmatig over het gehele jaar verdeeld — voor de individuele opleiding, de teamvorming en de pelotonopleiding in hun eskadron.

Wanneer men bedenkt hoe nauwkeurig de leden van een goede tankbemanning op elkaar dienen te zijn ingespeeld, hoe veelomvattend de stof is die deze bemanning moet beheersen, voorts hoe de verschillende handelingen, die op de grote verscheidenheid van vuurbevelen

moeten worden verricht, als het ware automatisch moeten worden uitgevoerd om schiettechnisch als een goed getraind team het gevecht te kunnen aangaan, dan blijkt overduidelijk dat aan de opleiding van deze categorie bij voortdurend de nodige aandacht moet worden besteed en dat de aan de eskadronscommandanten toegewezen 120 dagen per jaar zeer zeker er toe zullen leiden dat de schietopleiding in betere banen wordt geleid en dat derhalve de schietvaardigheid van de parate tankonderdelen aanzienlijk wordt verhoogd. Hierbij zal men er noodgedwongen toe moeten overgaan minder aandacht te besteden aan die onderwerpen, welke voor een huzaar in een tankbataljon minder belangrijk zijn.

Om de tankbemanningen bij de parate onderdelen een behoorlijke voortgezette schietopleiding te kunnen geven moet kunnen worden beschikt over:

1. voldoende tijd;
2. goede schietinstructeurs;
3. voldoende en doelmatige hulpmiddelen;
4. plaats en gelegenheid om het geleerde in de praktijk te toetsen.

Ad 1

Met het beschikbaar stellen van 120 oefeningen per jaar aan de eskadronscommandanten is voldoende tijd aanwezig om de voortgezette schietopleiding behoorlijk tot zijn recht te doen komen.

Ad 2

Beschikt moet kunnen worden over één officier schietinstructeur en drie tot vijf beroeps-onderofficieren schietinstructeurs per eskadron. Om dit personeel op te leiden worden regelmatig aan de Cavalerieschool schietinstructeur-cursussen gehouden. De duur van deze cursussen bedraagt drie weken. Een tekort aan goede opgeleide schietinstructeurs bij de eskadrons behoeft derhalve niet te bestaan. Wel dient ernaar te worden gestreefd deze instructeurs ten dienste van de schietopleiding in te zetten en niet te plaatsen in functies waar hun kennis niet of nauwelijks kan worden uitgedragen.

Ad 3

Van het allerhoogste belang is dat per bataljon wordt beschikt over een miniatuurschietbaan met tenminste drie schietpunten, die te allen tijde ter beschikking staat van de eskadrons. Om deze baan efficiënt te kunnen benutten dienen, per miniatuurschietbaan, doorlopend drie brackets beschikbaar te zijn met een daarop gemonteerd .22 geweer, alsmede drie .22 geweren met kolf. Deze laatste moeten door de schietinstruc-

teurs worden gebruikt voor de doelaanduiding, om de tankbemanning het snel reageren bij te brengen op een onverwacht aangegeven doel.

Het schieten op de miniatuurschietbaan heeft in de praktijk zijn nut volledig bewezen en kan niet genoeg worden beoefend. Het is een van de belangrijkste middelen om bij de kostbare halfjaarlijkse schietoefeningen te Hohne tot goede schietresultaten te komen. Mede daarom mag er — zoals thans wel het geval is — geen limiet worden gesteld aan het aantal .22 munitie. Het huidige basisgetal .22 munitie is veel te gering en dateert nog uit de tijd, waarin de waarde van deze methode nog niet werd onderkend. Deze .22 munitie moet zowel bij het Dépôt-Cavalerie, de Cavalerieschool als bij de parate cavalerie-eenheden verbruiksmateriaal worden.

Voorts moet elke miniatuurschietbaan, om volledig profijt te kunnen trekken van de oefeningen, zijn voorzien van een eenvoudige installatie met bewegende doelen. Deze installatie kan bestaan uit een elektromotortje met regelbare snelheid, dat een draad langs twee wieltjes in beweging brengt, waaraan verschillende doelen zijn opgehangen die over de baan worden gesleept.

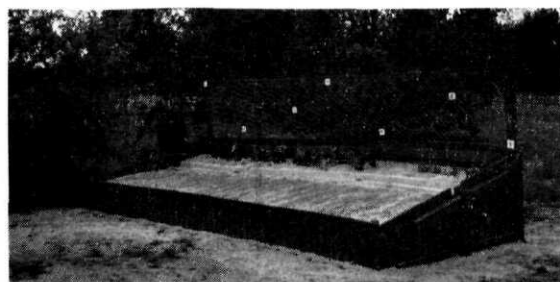
Tenslotte moet worden beschikt over een parallax corrector, een soort voorzetlens, teneinde de parallax die optreedt bij het schieten op de miniatuurschietbaan weg te nemen.

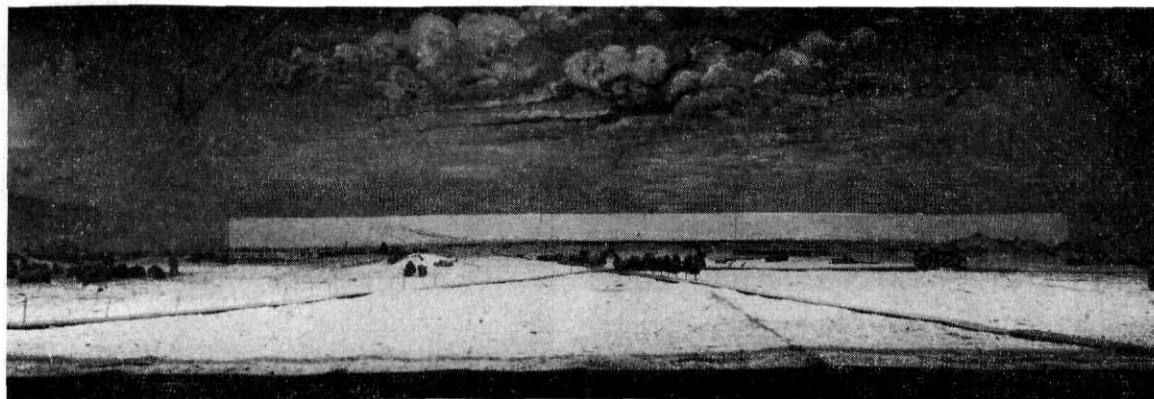
Belangrijk is dat ook bij de oefeningen op de miniatuurschietbaan het te oefenen personeel doorlopend gebruik maakt van koptelefoon en microfoon.

Naast deze miniatuurschietbaan kan elke bataljons- en eskadronscommandant, zonder veel kosten, nog beschikken over verscheidene eenvoudige hulpmiddelen, die ertoe kunnen leiden de schietvaardigheid van de tankbemanningen op peil te houden en te vergroten. Enige tijd geleden werd door de Cavalerieschool een aantal van deze middelen gedemonstreerd. Als belangrijkste zijn te noemen:

a. Een eenvoudige zandbak met doelen, met daarachter een stuk gaas, waarop genummerde doelen in de vorm van tanks en enkele gekleurde linten zijn aangebracht. De tankcommandant en de schutter kunnen hiermee op eenvoudige wijze

Eenvoudige zandbak

Panoramabak

worden geoefend in het snel richten met de richtkijker op verschillende doelen en in het snel volgen van de linten. Enkele van dergelijke zandbakken, opgesteld op de parkeerplaats van een tankeenheid, maken het mogelijk dagelijks deze vaardigheid bij te houden.

b. Een eenvoudige panoramabak of gewone zandbak, waarin doelen zijn aangebracht en waarvan door middel van lampjes zowel een vurend vijandelijk wapen als de inslagen van de eigen tankgranaten kunnen worden aangegeven. Met dit hulpmiddel kan, zowel droog als in de tank, het juist geven van vuurbevelen en het geven van de juiste correcties worden beoefend.

Ad 4

Naast het gebruik van deze hulpmiddelen moet de tankbemanning ruimschoots de gelegenheid hebben om in het terrein haar vaardigheid op te voeren in het waarnemen en afstand schatten van uit de tank, het geven van en het reageren op vuurbevelen en de tankherkenning. Een manier waarop dit kan geschieden werd eveneens door de Cavallerieschool gedemonstreerd. Aangezien niet alleen de tankcommandant de verantwoordelijkheid draagt voor het waarnemen, afstand schatten en tankherkenning is het wenselijk organieke tankbemanningen in hun geheel aan de oefeningen te laten deelnemen. Teneinde verscheidene tankbemanningen tegelijkertijd te laten oefenen, moet, bij de stilstaande oefeningen, elke tank een eigen verbinding hebben met de leider van de oefening, zodat de bemanning van de ene tank niet hoort welke meldingen door een andere tank worden gedaan. Deze verbinding met de leider wordt tot stand gebracht via een lijnverbinding, aangesloten op het montagerek van de radio in de tank en een losse ontvanger van de SCR 508 bij de leider (rechtstreeks aangesloten op een luidspreker). De oefeningen moeten erop zijn gericht om, per oefening, door het aanhouden van een bepaalde volgorde, te komen tot een verhoging van de moeilijkheidsfactor. Door boven-

dien aan iedere oefening een puntenwaardering toe te kennen, kan men er het wedstrijdelement van de verschillende tankbemanningen in verwerken. De volgende oefeningen werden gehouden.

a. Stilstaand waarnemen op stilstaande, reeds zichtbaar op verschillende afstanden opgestelde doelen. Duur van de oefening 5 minuten, waarvan 3 minuten met geopende luiken en 2 minuten met gesloten luiken.

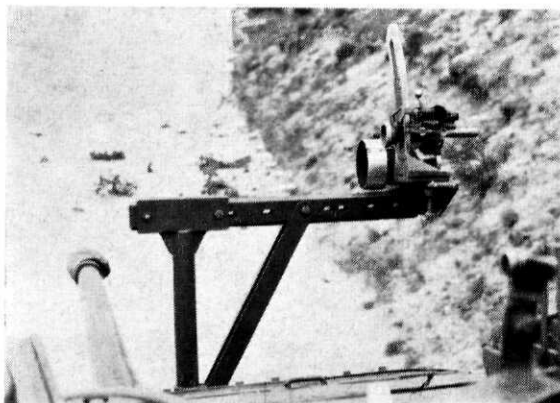
b. Stilstaand geven van snelle vuurbevelen op lichtbronnen, die gedurende een bepaalde tijd zichtbaar zijn. Duur van de oefening 5 minuten, waarvan 3 minuten met geopende luiken en 2 minuten met gesloten luiken.

c. Stilstaand waarnemen van gelegenheds- en bewegende doelen met de bij deze doelen behorende vuurbevelen. Duur van de oefening 10 minuten, waarvan 6 minuten met geopende en 4 minuten met gesloten luiken.

d. Rijdend waarnemen op stilstaande doelen. De te rijden route was in het terrein uitgezet en was verdeeld in blokken. De route moest binnen een bepaalde tijd worden gereden. De tank mocht 30 seconden in een blok stilstaan om beter te kunnen waarnemen. Bij deze oefening werden geen vuurbevelen gegeven.

e. Gevechtsbaan voor de enkele tank. De tank, uitgerust met losse munitie voor kanon en coax en voorzien van rookgranaten in de rookgranaatwerpers reed een aangegeven route. Langs deze route waren verschillende vijandelijke voertuigen en wapens opgesteld; ook tanknabijbestrijding vond plaats. Enkele doelen waren aanvankelijk niet zichtbaar, maar kwamen plotseling te voorschijn. Alle vijandelijke wapens waren voorzien van voldoende losse munitie en openden het vuur en traden op wanneer de tank op een bepaald punt was aangekomen, zodat de gelegenheid werd geboden het doel vroegtijdig te onderkennen en erop te vuren.

Om de tankherkenning bij deze oefeningen tot zijn recht te laten komen moeten verschei-

.22 geweer, gemonteerd op mounting en bracket

.22 geweer, op mounting en bracket (zij-aanzicht)

dene doelen ter beschikking staan, bestaande uit silhouetten van tanks, die op het gevechtsweld kunnen worden verwacht.

Wanneer de tankcommandant en zijn bemanning op de miniatuurschietbaan en door middel van de hiervoor genoemde hulpmiddelen en oefeningen de nodige vaardigheid en routine hebben opgedaan in het geven en uitvoeren van vuurbevelen en volkomen vertrouwd zijn geraakt met de daaraan verbonden handelingen, wordt overgegaan tot de schoolschietoefeningen, de voorbereidende gevechtsschietoefeningen en de gevechtsschietoefeningen. Want al kan met de bovengenoemde eenvoudige hulpmiddelen de schietvaardigheid van een tankbemanning tot een behoorlijk peil worden opgevoerd, het afvuren van een voldoende aantal scherpe granaten in het bijzonder AP granaten, zowel met de enkele tank als in pelotonsverband is de enige wijze om een verantwoord peil te bereiken.

Van de genoemde oefeningen kunnen de schoolschietoefeningen worden geschoten in het Cavalerie Schietkamp „de Vliehorst”.

De voorbereidende gevechtsschietoefeningen en de gevechtsschietoefeningen kunnen slechts in Hohne plaatsvinden, omdat deze oefeningen het rijdend schieten op stilstaande en bewegende doelen behelzen en de inrichting van de Vliehorst dit niet toelaat.

Als minimale eis moet men stellen dat, behalve het schoolschieten en het voorbereidend gevechtsschieten, elke tankbemanning tenminste twee periodes per jaar een gevechtsschietoefening — de zogenoemde battlerun — twee maal doorloopt in pelotonsverband. Slechts dan zal men kunnen spreken van oorlogs-inzetbare tank-eenheden, waarbij in beschouwing moet worden genomen dat de tankbemanning van het parate onderdeel, na het volbrengen van haar parate tijd, de tankbemanning van een mobilisabel tankonderdeel zal vormen, die bij opkomst bij

mobilisatie zal moeten teren op hetgeen zij in Hohne heeft geleerd. Om deze oefeningen in Hohne goed tot hun recht te laten komen, zal de jaarlijkse munitietoewijzing dienen te worden verhoogd. Treft men een vergelijking tussen de Nederlandse munitietoewijzing en die van de Engelsen, Amerikanen en Duitsers, dan komt Nederland er wel erg misdeeld af.

Samenvattend kan worden gesteld, dat de gehele schietopleiding doelgericht moet worden opgezet, gebruik makend van alle hulpmiddelen die daarvoor benodigd en beschikbaar zijn. De gevaarlijkste vijand van de tank is en blijft voorlopig de vijandelijke tank. Het gevecht van tank tegen tank wordt nog altijd beslist door het aantal treffers dat wordt geplaatst. Alle maatregelen op tank-, pelotons- en eskadrons niveau moeten erop zijn gericht, dat in een dergelijk gevecht, in de kortst mogelijke tijd, een zo groot mogelijk aantal treffers wordt geplaatst. Dit is slechts mogelijk indien de tankbemanning een tenminste gelijke, doch liefst grotere schietvaardigheid bezit dan de bemanning van de vijandelijke tank. Dit spreekt nog meer indien het gevecht moet worden aangebonden met een vijand die een numerieke meerderheid aan tanks in het gevecht kan opbrengen. De tactiek, de logistiek en de verbindingen mogen anderzijds niet worden verwaarloosd, maar zij zijn de middelen om de beslissing in een tankgevecht te forceren door de tankbemanning de gelegenheid te bieden zoveel mogelijk tanks buiten gevecht te stellen, daarbij de kwetsbaarheid van de eigen tanks zo klein mogelijk houdend door een juiste tactische inzet op elk niveau.

Opmerking

Het euvel van gebrek aan voldoende oefenmunitie voor tanks is inmiddels door ingrijpen van de Chef van de Generale Staf opgeheven. Deze autoriteit heeft het desbetreffende munitierantsoen intussen aanmerkelijk verhoogd.

Red.